

To: [redacted] 5.1.2e 5.1.2e); [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]; [redacted] 5. 5.1.2e [redacted] 5.1.2e @minocw.nl]
Cc: [redacted] 5.1.2e); [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]; [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]; [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]
From: [redacted] 5.1.2 5.1.2e
Sent: Mon 11/9/2020 11:16:43 AM
Subject: RE: Vragen LA n.a.v. brief stg. Protect Everybody [PRDF-11014910]
Received: Mon 11/9/2020 11:16:45 AM

Hoi [redacted] 5.1.2e ,

Dank voor de reactie. Ik zal ons secretariaat vragen om contact op te nemen met jullie secretariaat en een gesprek te plannen.

Met groet,

[redacted] 5.1.2e

Van: [redacted] 5.1.2e 5.1.2e) [redacted] 5.1.2e @minvws.nl]
Verzonden: maandag 9 november 2020 9:13
Aan: [redacted] 5. 5.1.2e
CC: [redacted] 5.1.2e); [redacted] 5.1.2e @minvws.nl
Onderwerp: RE: Vragen LA n.a.v. brief stg. Protect Everybody [PRDF-11014910]

Hoi [redacted] 5.1.2e ,

Vanuit VWS sluit [redacted] 5.1.2e aan bij het gesprek. Via het secretariaat (cc) kan een afspraak worden gemaakt. Ik ben erg benieuwd hoe ze zullen reageren op de uitnodiging.

Hartelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

Van: [redacted] 5 5.1.2e
Verzonden: zondag 8 november 2020 13:39
Aan: [redacted] 5.1.2e | Pels Rijcken'; [redacted] 5.1.2 5.1.2e
CC: [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e); [redacted] 5.1.2e 5.1.2e); [redacted] 5.1.2e); [redacted] 5.1.2e | Pels Rijcken; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e | Pels Rijcken; [redacted] 5.1.2e | Pels Rijcken; [redacted] 5.1.2e
Onderwerp: RE: Vragen LA n.a.v. brief stg. Protect Everybody [PRDF-11014910]

Goedemiddag,

Onderstaande mail is door [redacted] 5.1.2e vrijdagmiddag verstuurd. Met nog kleine aanpassingen (onderaan bij 3) en kleine onvolkomenheid (datum afspraak die pm stond er niet uitgehaald, dit passen we aan in de briefversie die morgen uitgaat).

Gr [redacted] 5.1.2e

Geachte mevrouw [redacted] 5.1.2e

Bij brief van 23 oktober 2020 heeft u namens Stichting Protect Everybody zorgen en bezwaren kenbaar gemaakt over het beleid van de Staat op het gebied van het coronavirus, kinderen en het onderwijs. Uit uw brief blijkt dat bij de Stichting zorgen bestaan over de situatie in het onderwijs, en dat de Stichting aandacht voor haar zorgen vraagt. De Staat hecht er aan de zorgen van de Stichting goed te begrijpen, en is graag bereid de Stichting in een gesprek mee te nemen in de gemaakte afwegingen. Ik nodig u daarom uit voor een gesprek op korte termijn om het voorgaande te bespreken. Maandag aanstaande nemen wij graag contact met u op om een afspraak in te plannen. Hieronder treft u alvast een eerste reactie op uw vragen. Deze antwoorden zullen u maandag in een vorm van een brief worden toegezonden.

Hoogachtend

[redacted] 5.1.2e

Geachte mevrouw 5.1.2e

Bij brief van 23 oktober 2020 heeft u namens Stichting Protect Everybody (hierna: de Stichting) zorgen en bezwaren kenbaar gemaakt over het beleid van de Staat op het gebied van het coronavirus, kinderen en het onderwijs. De Stichting meent dat de Staat met zijn informatieverstrekking en (handhavings)beleid niet zou voldoen aan de zorgplicht die de Staat volgens de Stichting heeft om de gezondheid en (gezins)levens van zijn burgers te beschermen. Namens de Stichting doet u het verzoek om de informatieverstrekking en het (handhavings)beleid op vier punten aan te passen.

Uitnodiging tot overleg

Uit uw brief blijkt dat bij de Stichting zorgen bestaan over de situatie in het onderwijs, en dat de Stichting aandacht voor haar zorgen vraagt. De Staat hecht er aan de zorgen van de Stichting goed te begrijpen, en is graag bereid de Stichting in een gesprek mee te nemen in de gemaakte afwegingen. Ik nodig u daarom uit voor een gesprek op korte termijn om het voorgaande te bespreken – volgende week [xxxx]. [invullen praktische details/wanneer/wie/waar]

Vooruitlopend op een gesprek, sta ik hierna stil bij de door de Staat gemaakte afwegingen ten aanzien van het onderwijs. Ook ga ik op uw verzoeken in, om ervoor te zorgen dat u voorafgaand aan het gesprek al een schriftelijke reactie op uw verzoeken ontvangt.

Afwegingen ten aanzien van het onderwijs

Het beleid van de Staat is gebaseerd op zorgvuldige afwegingen, waarbij het belang van onderwijs een belangrijke plaats inneemt. Het ministerie van OCW is daarbij in voortdurend en breed overleg met organisaties uit het onderwijsveld. Inbreng uit dat overleg wordt bij de te maken afwegingen betrokken.

Het beleid van de Staat ten aanzien van het funderend onderwijs (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) is erop gericht dat scholen in het schooljaar 2020-2021 zoveel mogelijk open blijven en dat leerlingen zoveel mogelijk fysiek onderwijs kunnen volgen. Als het op enig moment niettemin nodig is om in te grijpen, dan worden maatregelen zoveel mogelijk op lokaal of regionaal niveau genomen, voordat maatregelen op een landelijk niveau worden overwogen.

Het is van groot maatschappelijk belang dat leerlingen zoveel mogelijk fysiek onderwijs kunnen volgen, voor de toekomst en voor het welzijn van de leerlingen. Op school kunnen leerlingen sociale contacten met hun leraren en medeleerlingen aangaan en onderhouden. Persoonlijk contact en interactie zijn essentieel voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarbij geldt dat de negatieve effecten van een (gedeeltelijke) sluiting groot zijn: niet alleen vanwege het oplopen van leerachterstanden, maar ook wat betreft het psychosociale welzijn van leerlingen en druk op ouders/verzorgers. Dit speelt in het bijzonder bij leerlingen die extra hulp nodig hebben om de leerstof te begrijpen, leerlingen die thuis niet de juiste ondersteuning kunnen krijgen en leerlingen waarbij de thuissituatie niet veilig is.

Als uitgangspunt geldt daarom dat leerlingen die naar school kunnen gaan, op school onderwijs volgen. Als leerlingen behoren tot een risicogroep volgens het RIVM, of gezinsleden hebben die tot een risicogroep behoren, zijn uitzonderingen mogelijk.

Bij het organiseren van het onderwijs worden de richtlijnen van het RIVM vanzelfsprekend steeds betrokken. Voor betrokkenen uit het onderwijsveld is de relevante informatie, waaronder de richtlijnen van het RIVM, door de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media (hierna: de minister) samen met de onderwijssectoren voor Basis- en Voortgezet onderwijs samengebracht in het Servicedocument funderend onderwijs COVID-1. Dit document wordt steeds geactualiseerd indien adviezen van het OMT hier aanleiding toe geven. Ook de sectoren zelf hebben protocollen opgesteld. Op het moment dat zich individuele besmettingen voordoen op scholen of kinderopvanglocaties, kan door de GGD worden geadviseerd om aanvullende maatregelen te nemen.

Voor kinderen tot en met 12 jaar geldt dan dat zij tot elkaar en tot volwassenen geen anderhalve meter afstand hoeven te houden. Voor jongeren van 13 tot en met 17 jaar geldt dat zij tot elkaar geen anderhalve meter afstand hoeven te houden, maar leerlingen en onderwijspersoneel dienen wel zoveel mogelijk anderhalve meter afstand van elkaar te houden. Daarnaast geldt per 5 oktober 2020 in het voortgezet onderwijs het dringende advies dat leerlingen en onderwijspersoneel in het voortgezet onderwijs een mondkapje dragen buiten de les. Het gaat om situaties waar de anderhalve meter tussen leerling en onderwijspersoneel niet te waarborgen is, zoals op gangen en in aula's. Het dringende advies ten aanzien van mondkapjes zal naar verwachting op korte termijn worden omgezet in een verplichting.

De uitzondering op het houden van anderhalve-meterregel tussen leerlingen in het voortgezet onderwijs is gebaseerd op advies van het Outbreak Management Team (OMT). In zijn advies van 23 juni 2020 heeft het OMT geadviseerd dat het verantwoord is om de anderhalve meter afstand tussen leerlingen in het voortgezet onderwijs los te laten. Hoewel dit het risico op overdracht van het virus vergroot en dit kan leiden tot verspreiding van het virus, is dit een aanvaardbaar risico is wanneer het wordt afgewogen tegen de evidente negatieve effecten van schoolsluiting of de beperkte openstelling van het onderwijs op het welzijn en de gezondheid en ontwikkeling van de kinderen. Daarbij kan het risico op te snelle en te brede verspreiding van het virus worden geminimaliseerd door onder andere strikte toepassing van triage en van de hygiënevoorschriften.

De laatste weken staan de gezamenlijke doelen van het voorkomen dat de zorg overbelast raakt en het beschermen van kwetsbare personen, vanwege het aantal besmettingen in de samenleving, onverminderd onder druk. Gelet daarop zijn er op 3 november 2020 aanvullende maatregelen genomen. Het gaat daarbij vooralsnog niet om (regionale) sluiting van scholen in het voortgezet onderwijs. Het kabinet heeft geconcludeerd dat de meerwaarde in de virusbestrijding van een dergelijke maatregel op dit moment niet opweegt tegen de vergaande maatschappelijke gevolgen van deze maatregel.

Het aantal besmettingen onder kinderen en adolescenten laat in de afgelopen week een stabiel beeld zien. Het percentage positieve testen bij onderwijs- of kinderopvangpersoneel wijkt niet af van de algemene bevolking, en stabiliseert ook.

De actuele ontwikkelingen worden steeds opnieuw gewogen. Aan de hand daarvan wordt ook steeds opnieuw bezien of aanpassing van de maatregelen nodig is. Dat geldt ook voor het onderwijs.

De afwegingen ten aanzien van het onderwijs worden dus steeds zorgvuldig, en aan de hand van de actuele ontwikkelingen gemaakt. De verzoeken van de Stichting moeten tegen die achtergrond worden bezien.

Bespreking verzoeken

De Stichting verzoekt de Staat de informatieverstrekking en het (handhavings)beleid op het terrein van het coronavirus, kinderen en onderwijs op vier punten aan te passen.

(1) Verzoek tot aanpassing communicatie besmetting en verspreiding

In de eerste plaats verzoekt de Stichting de Staat om alle informatie van overheidsorganen waarin wordt gesteld dat jongeren onder de 18, althans tieners, minder snel besmet raken en het virus nauwelijks of in mindere mate zouden verspreiden, te verwijderen en in de toekomst geen mededelingen meer te doen van deze strekking. U wijst op drie citaten, die volgens u aanpassing behoeven.

Voorop staat dat communicatie voortdurend wordt geactualiseerd aan de hand van de laatste inzichten en de laatste stand van zaken.

Het eerste door u aangehaalde citaat was afkomstig van de website van de Rijksoverheid, op de pagina waar veel gestelde vragen over het coronavirus en voortgezet (speciaal) onderwijs worden beantwoord, maar is daar niet meer opgenomen. Ik verwijs naar de actuele pagina met informatie over "corona en regels voor leerlingen voortgezet (speciaal) onderwijs" .

Het tweede citaat "De verspreiding van SARS-CoV-2 onder kinderen of van kinderen naar volwassenen komt minder vaak voor dan onder volwassenen of van volwassenen naar kinderen. Voor kinderen (<18 jaar) met onderliggend lijden geldt dat zij geen verhoogd risico hebben op een ernstig verloop van COVID-19. Zodoende geldt bovenstaande voor alle kinderen" is afkomstig uit de Handreiking contact- en uitbraakonderzoek COVID-19 bij kinderen (0 tot 18 jaar) van het RIVM. Het gaat hierbij om een "handreiking" (en dus niet om een richtlijn of protocol), bedoeld om de GGD te ondersteunen bij het onderzoek en het nemen van maatregelen wanneer een kind (0-18 jaar) of een medewerker die werkt met groepen kinderen positief is getest op COVID-19.

Het volledige citaat, dat te vinden is onder het kopje "Overwegingen beleid bij kinderen", luidt als volgt:

"De epidemiologie en transmissie bij kinderen verloopt anders dan bij volwassenen. Zie Kinderen en COVID-19. De verspreiding van SARS-CoV-2 onder kinderen of van kinderen naar volwassenen komt minder vaak voor dan onder volwassenen of van volwassenen naar kinderen.

Voor kinderen (<18 jaar) met onderliggend lijden geldt dat zij geen verhoogd risico hebben op een ernstig verloop van COVID-19. Zodoende geldt bovenstaande voor alle kinderen.

Bij de LCI zijn tot nu toe (10 juli 2020) 10 verdenkingen van clusters van SARS-CoV-2 op scholen gemeld. Hier bleken in twee gevallen daadwerkelijk clusters op scholen te zijn. Één cluster betrof een groep 6 van een basisschool, waar in eerste instantie een docent positief testte. In de 10 dagen erna werden 5 kinderen in groep 6 positief getest op SARS-CoV-2. Het tweede cluster betrof 5 positief geteste leraren van een basisschool, waarbij het cluster middels sequencing werd bevestigd. Geen van de leerlingen van de school werden ziek en/of positief op SARS-CoV-2 getest."

Uit het volledige citaat en de referenties onderaan de Handreiking blijkt dat deze informatie is gebaseerd op relevante gegevens en bronnen. Er is ook duidelijk aangegeven welke gegevens en bronnen dit zijn.

Ook over de actuele cijfers wordt steeds zoveel mogelijk transparantie nagestreefd. Zo worden op de website van het RIVM de actuele epidemiologische cijfers gepubliceerd. Deze zijn dus steeds voor iedereen beschikbaar .

Het derde door de Stichting aangehaalde citaat luidt als volgt: "Het nieuwe coronavirus verspreidt zich vooral onder volwassenen en van volwassen familieleden naar kinderen. Verspreiding van COVID-19 onder kinderen of van kinderen naar volwassenen komt minder vaak voor. Over het algemeen geldt: hoe jonger het kind, hoe minder groot de rol bij de verspreiding van het virus is. [...] Jongeren van 13 tot 18 jaar hoeven onderling geen 1,5 meter afstand te houden, maar wel tot volwassenen".

Dit citaat is afkomstig van de website van het RIVM. Op de website is aangegeven op welke gegevens, grafieken en tabellen deze informatie is gebaseerd. De informatie op de website van het RIVM is met die gegevens in overeenstemming.

(2) Verzoek tot aanpassing informatiebrieven GGD

De Stichting verzoekt in de tweede plaats tot aanpassing van informatiebrieven die door de GGD worden gestuurd aan ouders van kinderen die in de klas in nauw contact zijn geweest met een kind dat positief is getest op COVID-19. Volgens de Stichting zou de zin "omdat er geen sprake is geweest van nauw contact, hoeft uw kind niet in quarantaine" niet meer in de brieven moeten worden opgenomen.

De Stichting stelt in dit verband dat het standaardbeleid sinds 9 oktober 2020 zou zijn dat nauwe contacten van kinderen in de klas in principe niet meer als "nauw contact" worden aangemerkt, maar als "categorie 3" contact. Dit brengt volgens de Stichting mee dat voor nauwe contacten van kinderen onder de 18 geen quarantaine van 10 dagen wordt geadviseerd.

De Staat wijst in dit verband op de Handreiking contact- en uitbraakonderzoek COVID-19 bij kinderen (0 tot 18 jaar) van het RIVM die is opgesteld om GGD-en te ondersteunen bij het bron- en contactonderzoek en het nemen van maatregelen wanneer een kind (0-18 jaar) of een medewerker die werkt met groepen kinderen positief is getest op COVID-19. Uit de Handreiking volgt ook dat de daar weergegeven handreiking op deugdelijke afwegingen is gebaseerd.

In de Handreiking is neergelegd dat als er sprake is van een besmetting van een leerling op school, alle contacten onder de 18 jaar in beginsel als een overig, niet nauw contact worden beschouwd (categorie 3).

De achtergrond van deze benadering is dat jongeren tot 18 jaar onderling geen anderhalve meter afstand hoeven te houden (kinderen van 13 – 18 jaar wél tot volwassenen). Jongeren leven daarmee in de standaard situatie van regelmatig nauw contact met andere jongeren. Daarom wordt een school/klasse-contact van een index op een school aangemerkt als een categorie-3 (geen quarantaine), omdat a) intensief van niet-intensief contact te onderscheiden in een bron- en contactonderzoek op school ondoenlijk is, en b) wel quarantaine opleggen disproportioneel uitpakt want dan moeten zeer veel, zo niet alle kinderen naar huis (terwijl de kans op secundaire transmissie laag is).

Als de kinderen in hun vrije tijd frequent en intensief contact met elkaar hebben gehad, worden deze contacten wel beschouwd als categorie 2-contact (overige nauwe contacten).

Categorie 2-contacten vanaf 13 jaar blijven thuis. Categorie 2-contacten die 0 t/m 12 jaar zijn, hoeven niet thuis te blijven, mits zij geen klachten hebben. Categorie 3-contacten hoeven niet thuis te blijven, tenzij er klachten ontstaan.

Ook volwassenen die langer dan 15 minuten op minder dan anderhalve meter afstand zijn geweest, of een hoogrisicoblootstelling van minder dan 15 minuten hadden, worden als een categorie 2-contact beschouwd. Volwassenen die langer dan 15 minuten op meer dan anderhalve meter afstand in dezelfde ruimte zijn geweest, bijvoorbeeld in de klas of tijdens vergaderingen, worden als een categorie 3-contact beschouwd.

Als kinderen in de middelbare schoolleeftijd in hun vrije tijd frequent en intensief contact hebben gehad met een besmet persoon, wordt hen dus dringend een quarantaine van tien dagen geadviseerd.

Overigens is de GGD geen onderdeel van de Staat.

(3) Verzoek tot aanpassen richtlijn afstand houden, mondkapje en quarantaine

Als derde punt verzoekt de Stichting tot aanpassing van de richtlijn dat op scholen geen afstand gehouden hoeft te worden en geen mondneusmasker in de klas gedragen hoeft te worden, en dat nauwe contacten van kinderen onder de 18 jaar niet in quarantaine hoeven en dit te vervangen door een richtlijn dat op scholen voor voortgezet onderwijs tenminste een meter afstand gehouden moet worden of, als dat niet mogelijk is, een mondneusmasker te dragen, en dat voor nauwe contacten van kinderen een quarantaine van 10 dagen geadviseerd wordt.

De quarantaine is hiervoor al toegelicht. Voor scholen geldt verder dat tussen docenten en leerlingen steeds anderhalve meter afstand in acht moet worden genomen. Voor leerlingen in het voortgezet onderwijs onderling geldt voor situaties waarin anderhalve meter afstand tussen leerling en onderwijspersoneel moeilijk te realiseren is, zoals op gangen en in aula's, het dringende advies een mondkapje te dragen. In de klas hoeft dit niet. Daar is het makkelijker afstand te bewaren tot de leraar en draagt een mondkapje niet bij aan een goed verloop van het onderwijs.

(4) Verzoek tot aanpassing "richtlijn" leerplicht

Het laatste verzoek van de Stichting houdt in dat "de richtlijn voor handhaving van de leerplicht voor de fysieke aanwezigheid op school" zou moeten worden aangepast, zodat opgeroepen wordt om niet te handhaven zolang de besmettingsgraad boven de signaalwaarde van het Coronadashboard van 7 besmettingen per 100.000 inwoners per dag ligt. De Stichting doelt met "de richtlijn" kennelijk op het Servicedocument funderend onderwijs coronavirus COVID-19.

De Staat stelt voorop dat het Servicedocument geen eigenstandige richtlijn is, maar een document ter voorlichting van de betrokkenen uit het onderwijsveld dat is gebaseerd op bestaande regels en protocollen, dat steeds wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Dit betekent dat aanpassing van het Servicedocument in wezen neerkomt op aanpassing van OMT-adviezen, beleid en/of protocollen en bevoegdheden van anderen.

Hiervoor is al toegelicht dat het de bedoeling is dat alle kinderen weer naar school gaan. Voor leerlingen die behoren tot de risicogroepen volgens het RIVM, of gezinsleden hebben die tot de risicogroep behoren, zijn echter uitzonderingen op het volgen van fysiek onderwijs mogelijk. De school kan hen dan op een andere manier in staat stellen een onderwijsprogramma te volgen, waar zij aan moeten deelnemen. Overigens ligt de bevoegdheid tot handhaving van de leerplicht bij het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente.

